

Projekt Uchwały nr 51/25
z dnia 05.12.2025

**Uchwała nr
Rady Gminy w Platerówce
z dnia
w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026 - 2030”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r. poz. 1153 ze zm.), art. 6 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2024r. poz.1673)

Rada Gminy w Platerówce uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się "Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030" w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc Uchwała Nr XXXIV/281/23 Rady Gminy w Platerówce z dnia 07 września 2023r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 – 2027”.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Platerówka.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą 01 stycznia 2026 roku.

WÓJT
mgr Krzysztof Halicki

Uzasadnienie

Zgodnie z art.6 ust.1, ust.2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2024r. poz. 1673) zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

W myśl przepisów ww. ustawy do zadań własnych gminy należy:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Realizacja powyższych zadań w Gminie Platerówka prowadzona będzie w oparciu o „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030”, którego głównym celem będzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej. Program określa kierunki działań, wskazuje zadania pomocowe kierowane do poszczególnych członków rodzin, w których występuje przemoc oraz działania zwiększające kompetencje i profesjonalizm osób udzielających pomocy.

W związku koniecznością dostosowania celów i założeń programu do Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030 podjęcie uchwały jest uzasadnione.

WÓJT
mgr Krzysztof Halicki

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2026-2030

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024r. poz. 1673)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025r. poz. 1214 ze zm.)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz. 2151)
4. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. z dnia 15.11.2023 poz. 1232)

I. Wstęp

1. Definicje i rodzaje przemocy

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Osoba doznająca przemocy domowej to wobec których jest stosowana przemoc domowa:

- małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletni

Osoba doznająca przemocy domowej to także **małoletni** będący świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec ww. osób doznających przemocy.

Świadek przemocy domowej to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie osobie doznającej przemocy bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. Przejawia się m. in. poprzez: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi.

Przemoc psychiczna – jej celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Przejawia się m. in. poprzez: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytykę, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, stosowanie gróźb, szantażowanie.

Przemoc seksualna – zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych wbrew jej woli. Przejawia się m. in. poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, krytykę zachowań seksualnych.

Przemoc ekonomiczna – niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, pozbawianie środków lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Przejawia się m. in. poprzez: okradanie, zabieranie pieniędzy, nie łożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej – wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają.

Inne formy przemocy, jak m. in.: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu i zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków.

2. Cykle przemocy

Przemoc domowa ma zazwyczaj charakter długotrwały i cykliczny. Można wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy:

Faza narastania napięcia – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury.

Faza ostrej przemocy – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Osoba stosująca przemoc staje się gwałtowna, wpada w szal, jakiś drobny wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń fizycznych zagrażających jej zdrowiu i życiu.

Faza miodowego miesiąca – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. „Sprawca” jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprasza często towarzyszą kwiaty, prezenty. W tej sytuacji osoba doświadczająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać osobie stosującej przemoc „drugą szansę”. Faza miodowego miesiąca nie trwa długo.

Po jakimś czasie **napięcie znowu narasta** i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

3. Czynniki ryzyka przemocy domowej

Normy społeczne i kulturowe - przemoc domowa jest skutkiem wielowiekowego, społecznego przyzwolenia na krzywdzenie osób najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci. W wielu środowiskach akceptuje się bicie, stosowanie kar cielesnych i panuje przekonanie o dominującej roli mężczyzny w rodzinie. Ponadto silne przekonanie, że wszystko, co się dzieje w rodzinie należy do sfery prywatności z jednej strony wywołuje poczucie bezkarności osoby stosującej przemoc i bezradności osoby doświadczającej przemocy. Istotnym czynnikiem sprzyjającym występowaniu przemocy domowej jest stres związany z aktualną sytuacją socjalno – ekonomiczną rodziny. Bezrobocie, problemy finansowe, mieszkaniowe czy zdrowotne, a także nawarstwianie się różnych problemów może wywoływać frustrację. To z kolei może sprzyjać pojawieniu się przemocy domowej.

Dziedziczenie wzorca przemocy - przemoc bywa przekazywana z pokolenia na pokolenie. Dzieci wychowujące się w rodzinach, w których krzywdzi się bliskich, przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub przemocy tej doświadczają. Uczą się, że przemoc to najlepszy i najbardziej skuteczny sposób rozwiązywania konfliktów.

Uzależnienie i nadużywanie środków psychoaktywnych - większość osób stosujących przemoc domową jest pod wpływem środków psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków, leków). Osłabia to kontrolę własnych zachowań, zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności i niepowodzenia życiowe, zaburza ocenę sytuacji i może powodować błędną interpretację zachowań innych osób.

4. Skutki przemocy domowej

Przemoc domowa jest bezsprzecznie zjawiskiem negatywnym i mającym ogromny wpływ na rozwój człowieka na wszystkich etapach jego życia. Odciska ona głębokie piętno na psychice osób doświadczających przemocy, niszcząc ich osobowość. Jest przyczyną różnych zaburzeń psychicznych. Osoby będące ofiarami przemocy charakteryzują się nadmierną czujnością, zewsząd wyczekują sytuacji zagrożenia, są nadmiernie pobudzone, często doświadczają koszmary senne oraz dolegliwości psychosomatyczne. Takie traumatyczne wydarzenia mogą również niszczyć kontakty społeczne, przyjaźń, miłość oraz przywiązanie do rodziny. System obronny ofiary zwykle załamuje się, staje się ona bezbronna, uległa, towarzyszy jej poczucie zniechęcenia, zmęczenia fizycznego i psychicznego oraz rezygnacja we wszystkich sferach

życia. Osoby, które doznały przemocy przejawiają zaburzenia regulacji emocji. Nie radzą sobie z wybuchami agresji i gniewu. Towarzyszy im także wzmożone napięcie oraz nerwowość. W sytuacji, kiedy osoba dochodzi do przekonania, iż nie może nic zrobić, popada zazwyczaj w stan biernego rezygnacji. Wówczas zaprzestaje jakichkolwiek działań uważając, że nie ma wpływu na zmianę sytuacji.

II. Zasoby gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Przeciwdziałanie przemocy domowej oraz niesienie pomocy osobom dotkniętym przemocą, a także ich rodzin jest zadaniem realizowanym przez różne instytucje. Gmina Platerówka posiada zasoby instytucjonalne oraz zasoby ludzkie niezbędne do efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej, do których należą m.in.:

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (w szczególności pracownik socjalny, asystent rodziny)
3. Komisariat Policji (w szczególności dzielnicowy)
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych i doznających przemocy (specjalista, instruktor, lektor terapii uzależnień, prawnik, psycholog)
6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
7. Sąd Rejonowy
8. Prokuratura Rejonowa
9. Placówki służby zdrowia
10. Placówki oświatowe (pedagodzy, wychowawcy)
11. Organizacje pozarządowe
12. Ośrodek Interwencji Kryzysowej
13. Środowiskowy Dom Samopomocy

Zespół Interdyscyplinarny

Jest skutecznym sposobem interweniowania wobec problemu przemocy domowej. Członkami zespołu są przedstawiciele różnych instytucji (pomocy społecznej, policji, oświaty, służby zdrowia, sądu, prokuratury), którzy łącząc wiedzę, umiejętności, doświadczenie podejmują współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie przemocy domowej.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5 ustawy, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy

w środowisku lokalnym;

- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
- przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy;
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025r. poz. 734).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Celem działań pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy domowej.

Ośrodek pomocy zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną i finansową zespołu interdyscyplinarnego.

Pracownik socjalny:

- przeprowadza wywiady środowiskowe, dokonuje oceny i diagnozy sytuacji;
- udziela stosownej pomocy (finansowej, prawnej, psychologicznej);
- monitoruje działania osób w celu poprawy sytuacji w rodzinie, np. jakie czynności podjęła osoba stosująca przemoc na rzecz poprawy sytuacji, a w przypadku osób uzależnionych czy podjęła terapię, leczenia odwykowe;
- zapewnia w zależności od potrzeb całodobowe schronienie;
- koordynuje pracami w grupach diagnostyczno - pomocowych, realizuje procedurę Niebieskie Karty;
- wszczyna procedurę Niebieskie Karty;
- uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych.

Do zadań pracownika socjalnego powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą doznającą przemocy domowej i opracowanie indywidualnego planu pomocy, zgodnie z jej uzasadnionymi potrzebami.

W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2025r. poz. 383), dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Decyzję, pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką.

Komisariat Policji

Policja jest jedyną instytucją, która może interweniować przez całą dobę, jest zobowiązana do ochrony bezpieczeństwa, życia i zdrowia ludzi. W sytuacji przemocy domowej to policjanci najczęściej podejmują bezpośrednią interwencję.

Do podstawowych obowiązków policji należy:

- udzielenie osobie dotkniętej przemocą domową (w razie potrzeby) niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy;
- niezwłoczne zorganizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby;
- podjęcie w razie potrzeby innych niezbędnych czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób;
- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składanie systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby/rodziny, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny;
- wydawanie wobec osoby stosującej przemoc nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;
- wszczynanie procedury Niebieskie Karty;
- uczestniczenie w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych;
- uczestniczenie w procedurze zapewnienia przez pracownika socjalnego ochrony dziecku w sytuacjach zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z występowaniem przemocy domowej, na podstawie art. 12a ustawy z dnia 12 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;

Do zadań funkcjonariusza Policji powołanego do grupy diagnostyczno - pomocowej należy w szczególności praca z osobą stosującą przemoc domową.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Do zadań członków komisji należy między innymi:

- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy domowej;
- wszczynanie procedury Niebieskie Karty;
- uczestniczenie w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych.

Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych i doznających przemocy

Celem działalności punktu konsultacyjnego jest zdiagnozowanie problemów klienta w zakresie uzależnień i przemocy domowej oraz zaplanowanie i udzielenie wsparcia dla osób i rodzin

korzystających z jego usług.

Do zadań punktu konsultacyjnego należy w szczególności:

- udzielanie osobom i rodzinom konsultacji, porad profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy;
- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii;
- udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy, i powstrzymania przemocy domowej;
- prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej z zakresie profilaktyki, i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy domowej;
- prowadzenie porad i konsultacji indywidualnych dla osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków, osób współuzależnionych doświadczających przemocy i stosujących przemoc;
- udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym;
- udzielanie pomocy psychologicznej osobom w kryzysie emocjonalnym;
- rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej i udzielanie osobom doświadczającym przemocy wsparcia i pomocy;
- świadczenie specjalistycznego poradnictwa prawnego;
- uczestniczenie w pracach grup diagnostyczno – pomocowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Do zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie przeciwdziałania przemocy należy w szczególności:

- udzielanie poradnictwa specjalistycznego (psychologiczno - terapeutyczne, pedagogiczne i socjalne);
- tworzenie i realizacja programów korekcyjno - edukacyjnych oraz psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- wszczynanie procedury Niebieskie Karty;
- uczestniczenie w pracach grup diagnostyczno – pomocowych.

Sąd Rejonowy

W zakresie przeciwdziałania przemocy:

- orzekanie w sprawach karnych i rodzinnych, mając m.in. możliwość stosowania kar wobec osób stosujących przemoc oraz przymusu poddawania się terapii dla osób stosujących przemoc;
- wgląd w sytuację dzieci w rodzinach, w których dochodzi do stosowania przemocy;
- uczestniczenie w pracach grup diagnostyczno – pomocowych.

Prokuratura Rejonowa

W zakresie przeciwdziałania przemocy:

- prowadzenie postępowań przygotowawczych i wyjaśniających w sprawach dotyczących przestępstw związanych ze stosowaniem przemocy domowej;
- uczestniczenie w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych.

Ochrona zdrowia

Zadaniem służby jest troska o zdrowie pacjenta, a ponieważ zjawisku przemocy często towarzyszą wyraźne uszkodzenia ciała i zawsze występują uszkodzenia zdrowia psychicznego, zjawisko przemocy domowej kwalifikuje się do zakresu objętego świadczeniami zdrowotnymi. Do zadań ochrony zdrowia należy także:

- udzielenie podstawowej pomocy medycznej;
- umiejętne przeprowadzenie rozmowy umożliwiającej rozpoznanie przemocy i pokierowanie osoby krzywdzonej do miejsc, gdzie może uzyskać pomoc;
- wystawienia bezpłatnego zaświadczenia o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie;
- wszczynanie procedury Niebieskie Karty;
- uczestniczenie w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych;
- uczestniczenie w procedurze zapewnienia przez pracownika socjalnego ochrony dziecku w sytuacjach zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z występowaniem przemocy domowej, na podstawie art. 12a ustawy z dnia 12 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Oświata

Pracownicy placówek oświatowych pozostając w bezpośrednim kontakcie z uczniami, spotykając się z nimi codziennie, a przez to mając możliwość wstępnej identyfikacji i rozpoznania krzywdzenia, mogą szybko zareagować i udzielić stosownej pomocy dzieciom. Oprócz podejmowania działań interwencyjnych w placówkach oświatowych prowadzone są działania profilaktyczne. Jednym z jej ważnych elementów jest szeroko prowadzona we wszystkich szkołach akcja informacyjna dotycząca możliwości uzyskania pomocy w sytuacji, gdy w rodzinie dochodzi do stosowania przemocy.

Do zadań placówki oświatowej należy m.in.:

- pedagogizacja rodziców, prowadzenie zajęć i spotkań uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy domowej oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie;
- wszczynanie procedury Niebieskie Karty;
- uczestniczenie w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych.

III. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Platerówka

W okresie od czerwca do października 2025 roku Centrum Działań Profilaktycznych Grzegorz Kucharczyk z Wieliczki przeprowadziło Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych w Gminie Platerówka.

W ramach Diagnozy przeprowadzono następujące czynności badawcze:

1. Badanie uczniów klas V-VIII SP - ankieta internetowa (CAWI);
2. Badanie dorosłych mieszkańców Gminy - ankiety papierowe i internetowe (PAPI i CAWI);
3. Badanie przedstawicieli lokalnych instytucji (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Platerówce, Urząd Gminy w Platerówce, Policja) za pomocą zogniskowanego wywiadu grupowego;

4. Analiza dokumentów strategicznych – m.in. programy profilaktyczne, ewaluacja działań profilaktycznych, polityka społeczna;
5. Analiza danych statystycznych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Platerówce, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Platerówce;
6. Porównanie wyników badania z wybranymi badaniami ogólnopolskimi (HBSC, CBOS). Porównanie wyników badania z innymi badaniami przeprowadzanymi przez Centrum Działań Profilaktycznych. Porównanie wyników badania z poprzednią Diagnozą przeprowadzoną w 2022 roku.

Wyniki diagnozy w zakresie przemocy wskazują, że niemal połowa badanych dorosłych mieszkańców Gminy Platerówka (45,00%) zadeklarowała, że nie zna rodzin, w których dochodzi do przemocy. Jednocześnie 26,67% wskazało, że zna jedną lub dwie takie rodziny, a tyle samo osób (26,67%) przyznało, że zna kilka rodzin dotkniętych przemocą. Jedyne 1,67% badanych uważa, że w ich otoczeniu występuje wiele takich przypadków.

Większość badanych (88,33%) nie doświadczyła przemocy domowej w swoim domu w ciągu ostatniego roku. Jednak 11,67% respondentów przyznało, że miało takie doświadczenia.

Wśród osób, które doświadczyły przemocy domowej w ciągu ostatniego roku, wszystkie (100%) wskazały na przemoc psychiczną. Nieco rzadziej występowała przemoc fizyczna (42,86%), a pojedyncze osoby doświadczyły przemocy ekonomicznej (14,29%) i seksualnej (14,29%).

Badanie zjawiska przemocy domowej jest niezwykle trudne ze względu na wrażliwość tematu. Przy badaniu problemów społecznych nigdy nie można być pewnym prawdziwości badanych, w sytuacji przemocy jest to dodatkowo spotęgowane, należy o tym pamiętać. Dodatkowo, szczególnie w przypadku przemocy psychicznej, osoby jej doznające, mogą nie być tego świadome, jej śladów nie zobaczymy tak łatwo, jak w przypadku przemocy fizycznej, niemniej jednak może spowodować ogromne uszczerbki na zdrowiu psychicznym.

Zjawisko przemocy domowej w Gminie Platerówka

	2022	2023	2024	do 30.11.2025
Liczba rodzin, w których zaistniało zjawisko przemocy – prowadzenie procedury Niebieskie Karty	6	2	2	4
Liczba procedur Niebieskie Karty, gdzie na terenie Gminy Platerówka przebywa tylko osoba stosująca przemoc – praca grupy diagnostycznej – pomocowej z osobą stosującą przemoc	0	0	1	4

Liczba osób dotkniętych przemocą,	6	2	2	10
w tym:				
kobiety	4	2	1	5
mężczyźni	2	0	1	1
dzieci	0	0	0	4
Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy,	6	2	2	6
w tym:				
kobiety	0	0	0	1
mężczyźni	6	2	2	5
Liczba zamkniętych procedur Niebieskiej Karty, w tym:	3	2	1	5
-na skutek ustania przemocy w rodzinie	3	2	1	2
-na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	0	0	0	3

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego

	2022	2023	2024	do 30.11.2025
Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego	4	6	9	6
Posiedzenia grup diagnostyczno – pomocowych	22	7	9	41

Działania Punktu Konsultacyjnego

	2022	2023	2024	do 30.11.2025
Punkt konsultacyjno - informacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych i osób doznających przemocy w rodzinie	40 porad	52 porady	50 porad	36 porad

Punkt pomocy psychologicznej z zakresu przemocy domowej, uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych	18 porad	21 porad	27 porad	19 porad
Punkt porad i konsultacji prawnych	15 porad	5 porad	12 porad	10 porad

IV. Cele programu

Cel główny programu:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej i obniżenia poziomu zjawiska przemocy domowej w Gminie Platerówka.

Cele szczegółowe programu:

1. Zwiększanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:

- diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- współpraca służb i instytucji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;
- prowadzenie poradnictwa w punkcie konsultacyjnym dla osób uzależnionych, współuzależnionych i doznających przemocy, poradnictwa psychologicznego i prawnego;
- rozpowszechnianie informacji o możliwościach i formach uzyskania pomocy i wsparcia, w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej w środowisku lokalnym, edukacja społeczna;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi w szczególności z podejmującymi działania profilaktyczne na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;
- pedagogizacja rodziców, prowadzenie zajęć i spotkań uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy domowej oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie;
- podejmowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową, wspólne wizyty pracowników socjalnych i Policji w środowiskach domowych;
- praca socjalna i interwencja kryzysowa

Wskaźniki realizacji celów:

- liczba opracowanych diagnoz, analiz dotyczących przemocy domowej;
- liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty;
- liczba osób i rodzin objętych działaniami w ramach procedury Niebieskie Karty;
- liczba zakończonych procedur Niebieskie Karty;

- liczba osób korzystających z poradnictwa w punkcie konsultacyjnym, w tym psychologicznego, prawnego, socjalnego;
- liczba interwencji w rodzinach dotkniętych przemocą domową;
- liczba zorganizowanych spotkań, warsztatów, pogadanek profilaktycznych dla społeczności lokalnej, w tym dla rodziców.

2. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową:

- pomoc osobom doznającym przemocy domowej poprzez ciągłość pracy zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych;
- zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej;
- zapewnienie schronienia i pomocy materialnej osobom doznającym przemocy domowej;
- prowadzenie pracy socjalnej i interwencji kryzysowej przez pracowników ośrodka pomocy;
- zapewnianie ochrony dzieciom w sytuacjach zagrożenia jego życia lub zdrowia w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- gromadzenie i udostępnianie informacji na temat gdzie można uzyskać pomoc w sytuacji wystąpienia przemocy;
- izolowanie osób stosujących przemoc w rodzinie od osób doświadczających przemocy;
- motywowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych lub psychologiczno - terapeutycznych, terapii uzależnień;
- kierowanie asystenta rodziny do rodzin, w których występuje zjawisko przemocy, problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Wskaźniki realizacji celów:

- liczba osób korzystających z poradnictwa w punkcie konsultacyjnym, w tym psychologicznego, prawnego, socjalnego;
- liczba dzieci, którym udzielono w sytuacjach zagrożenia jego życia lub zdrowia w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- liczba osób dotkniętych przemocą domową które skorzystały ze wsparcia specjalistycznego w ośrodkach udzielających pomocy w formie schronienia;
- liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.

3. Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową:

- działania w ramach procedury Niebieskie Karty;
- kierowanie do uczestnictwa w programach korekcyjno - edukacyjnych lub psychologiczno - edukacyjnych osób stosujących przemoc domową;
- kierowanie wniosków o podjęcie działań zmierzających do zobowiązania osób stosujących przemoc domową do poddania się leczeniu odwykowemu;
- monitorowanie sytuacji rodzin po zakończeniu procedury Niebieskie Karty.

Wskaźniki realizacji celów:

- liczba osób skierowanych do realizacji programów korekcyjno - edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych;

- liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno - edukacyjne lub psychologiczno - terapeutyczne;
- liczba zawiadomień o popełnieniu wykroczenia w związku z nie spełnieniem obowiązku dostarczenia zaświadczenia o ukończeniu programów korekcyjno - edukacyjnych lub psychologiczno - terapeutycznych;
- liczba wniosków o podjęcie działań zmierzających do zobowiązania osób stosujących przemoc domową do poddania się leczeniu odwykowemu.

4. Doskonalenie zawodowe, podnoszenie kompetencji i umiejętności przedstawicieli podmiotów i instytucji zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy domowej w celu poprawy współpracy i skuteczności podejmowanych działań:

- kontynuowanie i doskonalenie współpracy między instytucjami wspierającymi osoby doznające przemocy domowej;
- rozwijanie i doskonalenie zawodowe służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy poprzez organizowanie szkoleń, konferencji, superwizji, warsztatów, wymiana doświadczeń między członkami zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych;
- umożliwienie osobom pracującym w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej uczestnictwa w szkoleniach, konferencjach, superwizjach, warsztatach z zakresu przemocy domowej;
- współpraca z innymi jednostkami samorządu z ościennych gmin i miast.

Wskaźniki realizacji celów:

- liczba zorganizowanych szkoleń, superwizji, warsztatów, konferencji
- liczba uczestników szkoleń, superwizji, warsztatów, konferencji

V. Sposób realizacji i przewidywane efekty programu

Zakłada się, że Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026 – 2030 będzie miał charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania przemocy domowej.

Ze względu na interdyscyplinarny charakter Programu, cele realizowane będą w formie pracy ciągłej przez okres pięciu lat.

VI. Adresaci programu

Adresatami Programu są:

1. Osoby doznające przemocy domowej oraz członkowie ich rodzin
2. Osoby stosujące przemoc lub podejrzane o stosowanie przemocy
3. Społeczność lokalna – mieszkańcy Gminy Platerówka
4. Przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy

VII. Monitoring i ewaluacja programu

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana dzięki czemu analiza pozyskiwanych informacji umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na

planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Ważna jest szybkość reagowania na ujawniane przypadki przemocy domowej, odpowiednie reagowanie i podejmowanie wszelkich dostępnych działań, by minimalizować przypadki przemocy domowej, łagodzić jej skutki, a także podnosić świadomość społeczną w tym zakresie. Monitorowaniem i ewaluacją prowadzonych działań ujętych w Programie zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Platerówce.

Spodziewane efekty prowadzonych działań w ramach Programu:

1. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej
2. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej, zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy domowej
3. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy specjalistycznej dla osób doznających przemocy domowej oraz stosujących przemoc domową
4. Spadek liczby rodzin, w których dochodzi do powtórzenia się zjawiska przemocy domowej
5. Podniesienie kompetencji a tym samym, jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej

Sporządziła:

Dorota Zelkowska

Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej
w Platerówce

WÓJT
mgr Krzysztof Halicki